

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Філологічний факультет

Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної

роботи **Наталія МИХАЛЬЧЕНКО**

28 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

(В Т.Ч. ФОЛЬКЛОР)

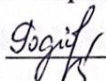
ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література),

освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література)»

2024 – 2025 навчальний рік

Розробник: Родіонова Інна Григорівна, доцент кафедри української мови і літератури, кандидат філологічних наук, доцент (Інна РОДІОНОВА)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови і літератури
Протокол №1 від «26» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри (Лілія РУСКУЛІС)

«26» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

(В Т. Ч. ФОЛКЛОР)

ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 01 Середня освіта (Українська мова і література)

експертно-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література)»

Анотація

У процесі вивчення дисципліни «Історія української літератури (в т. ч. Фольклор)» визначено загальнонаціональні тенденції розвитку літератури у зв'язках з іншими літературами, виявлено риси взаємовпливу та специфіки в українському й світовому літературно-мистецькому процесі; окреслено історичну змінюваність напрямів, жанрів і стилів, сформовано знання студентів про основні етапи розвитку української та зарубіжної літератур XVIII–XIX століть; з'ясовано специфіку жанрово-стильових та ідейно-художніх особливостей української й зарубіжної літератури означеного періоду; розкрито основні аспекти з проблем розвитку української та світової літературно-естетичної думки; закріплено знання літературознавчих понять; встановлено характерні особливості індивідуального стилю митців-сентименталістів, просвітників та романтиків; проаналізовано іманентні риси української прози, поезії та драматургії; досліджено художні твори, зважаючи на динаміку літературно-художніх стилів, змінність естетичних концепцій в історії української та світової літератури, використовуючи відповідні праці з літературознавства, літературно-критичні розвідки та художні тексти.

Ключові слова: бароко, бурлеск, вертеп, канонічний текст, козацькі літописи, повчання, послання, редакція, секуляризація, травестія, хроніка, шкільна драма, сентименталізм, просвітництво, преромантизм, романтизм, новаторство.

Summary

In the process of studying the discipline «History of Ukrainian Literature (including Folklore)» also determined national trends in the development of literature in relation to other literatures are identified, features of interaction and specificity in the Ukrainian and world literary and artistic process are also identified; the historical variability of directions, genres and styles is outlined, knowledge of students about the basic stages of development of the Ukrainian literature during the end of the XVIII–XIX centuries is formed; the specifics of genre-style and ideological-artistic features of the Ukrainian and foreign literature of the specified period are clarified; the main aspects of the problems of development of Ukrainian and the world literary and aesthetic thought are revealed; consolidated knowledge of literary concepts; the characteristic features of the individual style of the artists of the sentimentalists, enlightener and romantics; the immanent features of Ukrainian prose, poetry and drama are analyzed; works of art are studied, taking into account the dynamics of literary and artistic styles, the variability of aesthetic concepts in the history of Ukrainian and world literature, using relevant works on literary studies, literary-critical explorations and artistic texts.

Key words: baroque, burlesque, nativity scene, canonical text, Cossack chronicles, teaching, message, editing, secularization, travesty, chronicle, school drama, sentimentalism, enlightenment, preromantism, romantism, innovation.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 8	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
		<i>Рік підготовки:</i>	
Загальна кількість годин: 240	Спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	2-й	
		<i>Семестр</i>	
		3-й	4-й
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 8; самостійної роботи студента – 8	Ступінь бакалавра	20	14
		<i>Практичні</i>	
http://moodle.mdu.edu.ua/course/index.php?categoryid=418		30	30
		<i>Самостійна робота</i>	
		100	46
		Вид контролю: залік / залік	

Мова навчання – українська.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

III семестр (50 год. – аудиторні заняття, 100 год. – самостійна робота (33% /67%));

IV семестр (44 год. – аудиторні заняття, 46 год. – самостійна робота (49% /51%)).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу: ознайомити студентів з основними тенденціями українського і зарубіжного літературного процесу кінця XVIII–XIX століття, дати систематизовані знання з літератури щодо специфіки діяльності чільних представників означеного періоду, опанувати найважливішим історико-літературним і фактологічним матеріалом щодо становлення й розвитку романтизму та реалізму в цілому і біографій класиків зокрема.

Завдання курсу: навчити студентів володіти принципами ідейно-художнього аналізу літературних творів, методологією їх оцінювання; вивчити жанрово-стильові та ідейно-художні особливості літератур відповідного періоду; пов'язати вивчення питань історії літератури з практичною роботою майбутніх викладачів мови і літератури, критиків і літературознавців; сприяти всебічному розвитку, активному становленню й самореалізації особистості майбутнього фахівця.

Передумови для вивчення дисципліни: обізнаність із нормами й канонами сучасного літературознавчого дискурсу та вміння представити свої наукові здобутки, що є одним із найважливіших і найвагоміших аспектів підготовки фахівця з університетською освітою. Курсу «Історія української та зарубіжної літератури (в т. ч. Фольклор)» властиві зв'язки з теоретичними та спеціальними теоретичними курсами загального фундаментального та професійного циклів: «Теоретичні проблеми літературознавства», «Мовознавство», «Філософія», «Історія».

Навчальна дисципліна складається з *8-ми кредитів*.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Знати історію та культуру України; вміти дискутувати про історичне минуле й сучасність у політичному та культурному контексті, критично осмислювати проблеми у сфері історії.

ПРН 3. Знати основи філософії, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в суспільстві.

ПРН 5. Здійснювати пошук, інтерпретацію та синтез наукової інформації, отриманої з різних джерел із дотриманням принципів академічної доброчесності.

ПРН 12. Уміти оперувати сучасним категоріально-термінологічним апаратом літературознавства; знати тенденції української та зарубіжної літератури (в т. ч. фольклору) як теоретичного базису дослідницької й прикладної діяльності в галузі літературознавства.

ПРН 13. Уміти організувати навчальний процес у закладі загальної середньої освіти й реалізувати професійно-практичні засади навчання української мови літератури; здійснювати педагогічну діяльність в умовах реформування сучасної школи, реалізації концепції мовної освіти в Україні.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та розвиток суспільства, техніки та технологій.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною (англійською) мовою.

ЗК 5. Здатність до виконання навчально- й науково-дослідницьких завдань фахового спрямування.

ЗК 6. Здатність організувати здоровий спосіб життя.

ЗК 7. Здатність проявляти повагу до української національної культури; з'ясовувати

проблеми сучасної мовної та інформаційної політики.

ЗК 8. Здатність бути відповідальним, ініціативним; працювати в команді, розподіляти функції у виконанні спільної діяльності.

ЗК 9. Здатність розробляти й застосовувати інформаційно-комунікаційні технології в професійній та науковій діяльності.

II. Фахові:

ФК 2. Здатність усвідомити, критично осмислити й узагальнити досвід національного державотворення; висвітлювати специфіку становлення й розвитку історії України.

ФК 3. Здатність оперувати знаннями, що репрезентують зміст філософії як науки.

ФК 5. Здатність до програмування, організації та поетапного проведення теоретичних досліджень, виконання експериментальної роботи й висвітлення здобутих наукових студіювань у виданнях різної категорії; самостійного провадження науково-дослідницької роботи; репрезентації отриманих результатів на наукових заходах на засадах принципів академічної доброчесності.

ФК 12. Здатність до розуміння місця літературознавства в системі сучасної гуманітарної освіти; оволодіння навичками аналізу українського та світового літературних процесів у теоретичному й практичному та синхронічно-діахронічному аспектах; уміння використовувати здобутки регіонального письменства для формування національної свідомості здобувачів освіти, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій.

ФК 13. Здатність урахувати традиційні та інноваційні підходи та принципи, добирати методи та прийоми навчання в процесі викладання української мови і літератури; засвоїти теорію сучасного уроку з урахуванням психологічних особливостей здобувачів освіти в умовах військового стану.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Становлення НУЛ (кінець XVIII – початок XIX ст.).

Тема 1. Доба Просвітництва як ідейно-естетичне явище. Просвітительський реалізм, сентименталізм й преромантизм. І. П. Котляревський як зачинатель нової української літератури. Бурлескно-травестійна поема «Енеїда». Ознаки просвітительського реалізму в поемі. Драматургія І. П. Котляревського. Г.Ф. Квітка-Основ'яненко – перший прозаїк НУЛ. Повісті та оповідання бурлескно-реалістичного характеру та сентиментально-реалістичні повісті письменника. Розвиток нової української байки. Національні особливості жанру байки у творчості П. Гулак-Артемівського, Є. Гребінки та Л. Боровиковського.

Тема 2. Романтизм у літературі I пол. XIX ст. Специфіка романтизму в Україні, його етапи та стильові течії. Три покоління харківських романтиків. Діяльність літературного гуртка І. Срезневського. Романтична поезія, її найпоширеніші жанри й мотиви у творчості чільних представників (Л. Боровиковський, Є. Гребінка, В. Забіла, М. Петренко). Багатогранність творчої діяльності М. Костомарова, уведення в систему жанрів національної драматургії історичної драми, романтичної трагедії. Галицьке літературне відродження. Культурно-мистецьке відродження на західноукраїнських землях 30-40-х рр. Діяльність «Руської трійці».

Кредит 2. Шевченківський період в новій українській літературі.

Тема 3. Періодизація поетичної творчості Т. Г. Шевченка. Перший період творчості (1837-1843). Основні мотиви ранньої творчості. «Кобзар» 1840 року, його оцінка критиками. Історичні поеми. Життя і творчість періоду «трьох літ» (1843-1845). Творчість періоду заслання. «Невольничча муза» Т. Шевченка (1847-1857): розмаїття змісту і форми лірики. Огляд поетичної спадщини останніх років життя (1857-1861). Прозаїки «Основи». Багатогранна творча діяльність П. Куліша. Своєрідність поглядів П. Куліша на історію України та українського козацтва. Роман П. Куліша «Чорна рада». Проблематика малої прози. Поетичні збірки «Досвітки», «Дзвін». Жіноча проза (Марко Вовчок, Ганна Барвінок): нова концепція жінки. Л. Глібов – байкар, поет-лірик, драматург, публіцист, видавець.

Кредит 3. Романтизм у німецькій, польській та французькій літературах.

Тема 4. Романтизм у європейських літературах. Естетика німецького романтизму.

Передумови виникнення і проблема періодизації романтизму; генетичний зв'язок із сентименталізмом і преромантизмом; філософські й естетичні засади, типологія романтизму; поняття «хвороби віку», «космічного песимізму», романтичного двосвіту. Динаміка розвитку та специфічні риси німецького романтизму (ієнська школа; Новалис; Ф. Гельдерлін; гейдельберзький гурток; Г. фон Клейст; гротескно-фантастичний романтизм Е.Т.А. Гофмана; «нова казка»). Творчість Г. Гайне.

Тема 5. Польський романтизм. Історичні умови виникнення. Вивчення національного фольклору, розробка сюжетів польської історії, оспівування самотності польського національного характеру і польської культури (Ю. Словацький, С. Гошинський, А. Міцкевич). Життєвий і творчий шлях А. Міцкевича. Створення романтичного автопортрета у збірці «Кримські сонети».

Тема 6. Романтизм у Франції. «Романтична» Франція I пол. XIX ст. (становлення й «молодість» літератури романтизму. Творчість Ж. де Сталь. Художній світ Ф.Р. де Шатобріана. Художня спадщина А. де Ламартіна, А. де Вінї, В. Гюго. Романістика Жорж Санд.

Кредит 4. Розвиток англійської романтичної літератури.

Тема 7. Англійський романтизм. Поети «озерної школи». Творчість Дж. Г. Байрона (В. Вордсворт, С.Т. Колрідж і Р. Сауті (лейкисти); байронізм; поезія та «східні поеми» Дж. Г. Байрона тощо). Роман Дж. Г. Байрона «Дон-Жуан» (специфіка інтерпретації традиційного образу, проблематика й художня природа). Поема Дж. Г. Байрона «Паломництво Чайльд-Гарольда». Творчість П. Б. Шеллі. Всесвіт «шотландського чарівника» В. Скотта: історичний роман; вальтерскоттівська романтична течія: особливості й школа; історичний роман.

Кредит 5. Романтизм в літературі США.

Тема 8. Американська література доби романтизму (В. Ірвінг, Дж. Ф. Купер, Е. А. По, В. Вітмен). Е. А. По як теоретик літератури. Пенталогія Дж. Ф. Купера про Шкіряну Панчоу: «Останній з могікан» (структура, загальна характеристика образної системи роману, художні принципи автора). Жанр новели в літературі романтизму (В. Ірвінг, Е.А. По. Художня спадщина Н. Готорна. Міфосвіт роману Г. Мелвілла «Мобі Дік».

Кредит 6. Літературно-мистецьке життя України 70-90-х років XIX століття.

Тема 9. Розвиток художньої прози. Творчі пошуки І. Нечуя-Левицького. Майстерність психологічного аналізу в творчості Панаса Мирного. Творчість Олени Пчілки та Б. Грінченка.

Тема 10. Українська поезія. Продовження шевченківської традиції у творенні образу України поетами 70-90-х років XIX століття. І. Франко, В. Самійленко, Я. Щоголів та ін.

Тема 11. Шляхи розвитку української драматургії і театру. Корифеї української драматургії: становлення українського професійного театру. Козацько-патріотичні теми в поезії, прозі та драматургії М. Старицького. Майстерність створення історичних постатей І. Карпенком-Карим.

Кредит 7. Літературний процес другої половини XIX ст. у Франції.

Тема 12. Особливості французької прози XIX ст. Етапи французького реалізму, риси критичного реалізму. Реалістичний роман Ф. Стендаля, новелістика письменника. Творчість О. де Бальзака, Г. Флобера та Проспера Меріме.

Кредит 8. Англомовна література періоду реалізму.

Тема 13. Естетика англійського критичного реалізму, його національні особливості. Вплив чартизму на літературу. Плеяда англійських романістів – Ч. Дікенс, У. Текерей, Ш. Бронте, Е. Гаскел.

Тема 14. Творчий шлях О. Генрі та В. Вітмена. Роль новел та поезій у формуванні реалістичної літератури США. Творчість М. Твена і її значення в історії американської і світової літератури.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усь ого	у тому числі				
		л	П	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
I семестр						
<i>Кредит 1. Становлення нової української літератури (кін. XVIII – поч. XIX ст.)</i>						
Тема 1. Доба Просвітництва як ідейно-естетичне явище. І. П. Котляревський як зачинатель нової української літератури. Здобутки Г.Ф. Квітка-Основ'яненка. Розвиток нової української байки у творчості П. Гулак-Артемовського, Є. Гребінки та Л. Боровиковського.	14	2	6			6
Тема 2. Романтизм у літературі I пол. XIX ст. Специфіка романтизму в Україні, його етапи та стилеві течії. Три покоління харківських романтиків. Галицьке літературне відродження 30-40-х рр. Діяльність «Руської трійці».	16	4	4			8
Усього:	30	6	10			14
<i>Кредит 2. Шевченківський період в новій українській літературі</i>						
Тема 3. Періодизація поетичної творчості Т. Г. Шевченка (4 періоди творчості). Прозаїки «Основи». Багатогранна творча діяльність П. Куліша, Марка Вовчка та Л. Глібова.	30	2	6			22
Усього:	30	2	6			22
<i>Кредит 3. Романтизм у німецькій, польській та французькій літературах</i>						
Тема 4. Естетика німецького романтизму. Передумови виникнення і проблема періодизації, філософські й естетичні засади. Динаміка розвитку та специфічні риси німецького романтизму (ієнська школа; Новаліс; Ф.Гельдерлін; гейдельберзький гурток; Г. фон Клейст; гротескно-фантастичний романтизм Е.Т.А. Гофмана; «нова казка»). Поезія Г. Гайне.	10	2	2			6
Тема 5. Польський романтизм: історичні умови виникнення, розробка сюжетів польської історії, оспівування самотності польського національного характеру (Ю. Словацький, С. Гоцинський, А. Міцкевич). Життєвий і творчий шлях А. Міцкевича.	10	2	2			6
Тема 6. Французька романтична література I пол. XIX ст. Становлення й «молодість» літератури романтизму (Ж. де Сталь; Ф.Р. де Шатобріан; А. де Ламартін; А. де Віньї). Романістика В. Гюго та Жорж Санд.	10	2	2			6
Усього:	30	6	6			18
<i>Кредит 4. Розвиток англійської романтичної літератури</i>						

Тема 7. Англійський романтизм. Поети «озерної школи» (В. Вордсворт, С.Т. Колрідж і Р. Сауті (лейкисти)). Творчість Дж. Г. Байрона та П. Б. Шеллі. Вальтерскоттівська романтична течія: особливості і школа.	30	4	4			22
Усього:	30	4	4			22
<i>Кредит 5. Романтизм у літературі США</i>						
Тема 8. Американська література доби романтизму (В. Ірвінг, Дж. Ф. Купер, Е. А. По). Жанр новели в літературі романтизму. Художня спадщина Н. Готорна. Міфосвіт роману Г.Мелвілла «Мобі Дік».	30	2	4			24
Усього:	30	2	4			24
Усього:	150	20	30			100
II семестр						
<i>Кредит 6. Літературно-мистецьке життя України 70-90 рр. XIX ст.</i>						
Тема 9. Розвиток художньої прози. Творчі пошуки І. Нечуя-Левицького. Майстерність психологічного аналізу в творчості Панаса Мирного. Мала проза Олени Пчілки та Б. Грінченка.	16	4	8			4
Тема 10. Українська поезія. Продовження шевченківської традиції у творенні образу України поетами 70-90-х років XIX століття. І. Франко, В. Самійленко, Я. Щоголів та ін.	6	2	2			2
Тема 11. Шляхи розвитку української драматургії і театру. Корифеї української драматургії: становлення українського професійного театру. Драматургія М. Старицького та І. Карпенка-Карого.	8	2	4			2
Усього:	30	8	14			8
<i>Кредит 7. Літературний процес другої половини XIX ст. у Франції.</i>						
Тема 12. Особливості французької прози XIX ст. Реалістичний роман Ф. Стендаля, О. де Бальзака, Г. Флобера та новелістика Проспера Меріме.	30	2	6			22
Усього:	30	2	6			22
<i>Кредит 8. Англомовна література періоду реалізму</i>						
Тема 13. Естетика англійського критичного реалізму. Вплив чартизму на літературу. Плеяда англійських романістів – Ч. Дікенс, У. Текерей, Ш. Бронте, Е. Гаскел.	18	2	6			10
Тема 14. Творчий шлях О. Генрі та В. Уйтмена. Роль новел та поезій у формуванні реалістичної літератури США. Творчість М. Твена, її роль в історії американської та світової літератури.	12	2	4			6
Усього:	30	4	10			16
Усього:	90	14	30			46
Разом:	240	34	60			146

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Становлення нової української літератури (кін. XVIII – поч. XIX ст.)</i>		
	Тема 1. Доба Просвітництва як ідейно-естетичне явище. І. П. Котляревський, Г.Ф. Квітка-Основ'яненко, П. Гулак-Артемівський Є. Гребінка.	2
	Тема 2. Романтизм у літературі I пол. XIX ст. Три покоління харківських романтиків. Галицьке літературне відродження. Діяльність «Руської трійці».	4
<i>Кредит 2. Шевченківський період в новій українській літературі</i>		
	Тема 3. Шевченківський період в новій українській літературі. Періодизація поетичної творчості Т. Г. Шевченка (4 періоди творчості). Прозаїки «Основи». Творча діяльність П. Куліша, Марка Вовчка, Л. Глібова.	2
<i>Кредит 3. Романтизм у німецькій, польській та французькій літературах</i>		
	Тема 4. Естетика німецького романтизму. Динаміка розвитку та специфічні риси німецького романтизму (ієнська школа; Новаліс; Ф.Гельдерлін; гейдельберзький гурток; Г. фон Клейст; Е.Т.А. Гофман «нова казка»). Творчість Г. Гайне.	2
	Тема 5. Польський романтизм. Розробка сюжетів польської історії, оспівування самотності польського національного характеру (Ю. Словацький, С. Гоцинський, А. Міцкевич). Життєвий і творчий шлях А. Міцкевича.	2
	Тема 6. Французька романтична література. «Романтична» Франція I пол. XIX ст. (становлення й «молодість» літератури романтизму). Художній світ Ф.Р. де Шатобріана, А. де Ламартіна, А. де Віньї. Романістика В.Гюго та Жорж Санд.	2
<i>Кредит 4. Розвиток англійської та американської романтичної літератури</i>		
	Тема 7. Англійський романтизм. Поети «озерної школи» (В. Вордсворт, С.Т. Колрідж і Р. Сауті (лейкисти). Творчість Дж. Г. Байрона, П. Б. Шеллі та В. Скотта.	4
<i>Кредит 5. Романтизм у літературі США</i>		
	Тема 8. Американська література доби романтизму (В. Ірвінг, Дж. Ф.Купер, Е. А. По, В. Вітмен). Жанр новели в літературі романтизму. Художня спадщина Н.Готорна. Міфосвіт роману Г.Мелвілла «Мобі Дік».	2
<i>Кредит 6. Мистецьке життя України 70-90 рр. XIX ст.</i>		
	Тема 9. Розвиток художньої прози. Творчі пошуки І. Нечуя-Левицького. Майстерність психологічного аналізу в творчості Панаса Мирного. Мала проза Олени Пчілки та Б. Грінченка.	4
	Тема 10. Українська поезія. Продовження шевченківської традиції у творенні образу України поетами 70-90-х рр. XIX ст.: І. Франко, В. Самійленко, Я. Щоголів та ін.	2
	Тема 11. Шляхи розвитку української драматургії і театру. Корифеї української драматургії: становлення українського професійного театру. Драматургія М. Старицького та І. Карпенка-Карого.	2
<i>Кредит 7. Літературний процес другої половини XIX ст. у Франції.</i>		
	Тема 12. Особливості французької прози XIX ст. Реалістичний роман Ф. Стендаля, О. де Бальзака, Г. Флобера та новелістика П. Меріме.	2

<i>Кредит 8. Англomовна література періоду реалізму</i>		
	Тема 13. Естетика англійського критичного реалізму. Вплив чартизму на літературу. Плеяда англійських романістів – Ч. Дікенс, У. Текерей, Ш. та Е.Бронте, Е.Гаскел.	2
	Тема 14. Творчий шлях О. Генрі. Роль новел та поезій у формуванні реалістичної літератури США. Творчість М. Твена, її роль в історії американської та світової літератури.	2
	Усього	34

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Становлення нової української літератури (кін. XVIII – поч. XIX ст.)</i>		
1.	Тема 1. Новаторство І. П. Котляревського у творенні нової драми. Сентиментально-реалістична проза Г.Ф. Квітка-Основ'яненка. Розвиток жанру байки на національному ґрунті: П. Гулак-Артемівський Є. Гребінка.	6
2.	Тема 2. Романтизм у літературі I пол. XIX ст. Три покоління харківських романтиків. Романтична поезія, її найпоширеніші жанри й мотиви у творчості чільних представників (Л. Боровиковський, Є. Гребінка, В. Забіла, М. Петренко, М. Костомаров). Галицьке літературне відродження. Творчість «Руської трійці».	4
<i>Кредит 2. Шевченківський період в новій українській літературі</i>		
3.	Тема 3. Періодизація поетичної творчості Т. Г. Шевченка (4 періоди творчості). Прозаїки «Основи». Творча діяльність П. Куліша, Марка Вовчка, Л. Глібова.	6
<i>Кредит 3. Романтизм у німецькій, польській та французькій літературах</i>		
4.	Тема 4. Романтизм як творчий метод і літературний напрям. Єнська школа: специфіка творчості провідних представників. Художні завоювання Ф. Гельдерліна. Творчість Е.Т.А. Гофмана та Г.Гайне.	2
5.	Тема 5. Польська історія та культура в творчості романтиків (Ю. Словацький, С. Гоцинський, А. Міцкевич). Створення романтичного автопортрета А. Міцкевича у збірці «Кримські сонети».	2
6.	Тема 6. «Романтична» Франція I пол. XIX ст. Художній світ Ф.Р. де Шатобріана. Художня спадщина В. Гюго та Жорж Санд.	2
<i>Кредит 4. Розвиток англійської романтичної літератури</i>		
7.	Тема 7. Англійський романтизм. Творчість Дж. Г. Байрона: поезія та «східні поеми» тощо. Романістика В. Скотта.	4
<i>Кредит 5. Романтизм у США</i>		
8.	Тема 8. Американська література доби романтизму (В. Ірвінг, Дж. Ф.Купер, Е. А. По, В. Вітмен). Жанр новели в літературі романтизму. Художня спадщина Н. Готорна.	4
<i>Кредит 6. Мистецьке життя України 70-90 рр. XIX ст.</i>		
	Тема 9. Розвиток художньої прози. Художні пошуки І. С. Нечуя-Левицького. Майстерність психологічного аналізу в творчості Панаса Мирного. Проблематика малої прози Олени Пчілки та Б. Грінченка.	8
	Тема 10. Українська поезія. Продовження шевченківської традиції у творенні образу України поетами 70-90-х рр. XIX ст. В. Самійленко, Я. Щоголів та ін. Художній світ І.Я. Франка.	2
	Тема 11. Творчість корифеїв української драматургії. Козацько-патріотичні теми в поезії, прозі та драматургії М. Старицького.	4

	Майстерність створення історичних постатей І. Карпенком-Карим: своєрідність трактування образу Сави Чалого.	
<i>Кредит 7. Літературний процес другої половини XIX ст. у Франції.</i>		
	Тема 12. Особливості французької прози XIX ст. Реалістичний роман Ф. Стендаля, О. де Бальзака, Г. Флобера та новелістика П. Меріме.	6
<i>Кредит 8. Англomовна література періоду реалізму</i>		
	Тема 13. Естетика англійського критичного реалізму, його національні особливості. Вплив чартизму на літературу. Плеяда англійських романістів – Ч. Дікенс, У. Текерей, Ш. Бронте, Е. Гаскел.	6
	Тема 14. Творчий шлях О.Генрі та В. Уйтмена. Роль новел та поезій у формуванні реалістичної літератури США. Творчість М. Твена, її значення в історії американської та світової літератури.	4
	Усього	60

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Становлення нової української літератури (кін. XVIII – поч. XIX ст.)</i>		
	Тема 1. Доба Просвітництва як ідейно-естетичне явище. Підготувати цікаві факти про особу І. Котляревського, Г. Квітки (відеоматеріали). Проаналізувати на прикладі байки одного з вказаних авторів (П. Гулака-Артемівського, Є. Гребінки, Л. Боровиковського) риси народного гумору, манеру розповіді, народну мову, деталі побуту, пейзажне оформлення тощо.	6
	Тема 2. Романтизм в українській літературі. Етапи розвитку романтизму в Україні та його стильові течії. Скласти порівняльну таблицю «Поетичні обробки мандрівного сюжету», скориставшись текстами балад «Ленора» Г.-А. Бюргера, «Світлана» В. Жуковського, «Маруся» Л. Боровиковського, «Наталя» М. Костомарова. Опрацювати статтю І. Франка «М. Шашкевич і галицько-руська література». Підготувати презентацію про одного із представників укр. романтизму.	8
<i>Кредит 2. Шевченківський період в новій українській літературі</i>		
	Тема 3. Шевченківський період в новій українській літературі. Опрацювати статтю І. Франка «Темне царство». Підготувати презентацію за творчістю різних письменників «Образ Т. Шевченка в українській літературі ХХ-ХХІ ст.», «Лауреати Шевченківської премії різних років» та «Шевченко і Біблія». Жіноча проза (Марко Вовчок). Побудувати систему запитань для обговорення проблематики повісті «Три долі» Марка Вовчка. Розробити тестові питання до теми «Байка Л. Глібова» (20).	22
<i>Кредит 3. Романтизм у німецькій, польській та французькій літературах</i>		
	Тема 4. Естетика німецького романтизму. Підготуйте презентацію на тему: «Поезія Г. Гейне і музичне мистецтво (твори Е. Гріга, Р. Шумана, Ф. Ліста, Р. Вагнера, Я. Л. Ф. Мендельсона)». Розробіть презентацію «Поезія Гайне та українське музичне мистецтво (М. Лисенко, С. Людкевич, Б. Лятошинський, Л. Ревуцький та ін.)». Розробіть презентацію «Г. Гейне і українська література». Підготуйте презентацію на тему: «Жінки в житті Г. Гайне».	6
	Тема 5. Романтизм у польській культурі (Ю. Словацький, С. Гошинський, А. Міцкевич). Розробити мультимедійну презентацію «Життєвий / творчий шлях А. Міцкевича». Проаналізувати твори циклу А. Міцкевича «Кримські сонети» та представити їх у презентації.	6

	Тема 6. Французька романтична література. Творчість Ж. де Сталь. Художній світ Ф.Р. де Шатобріана. Художня спадщина А. де Ламартіна, А. де Віньї, В.Гюго. Романістика Жорж Санд. Підготувати презентацію творчості одного з митців.	6
<i>Кредит 4. Розвиток англійської романтичної літератури</i>		
	Тема 7. Англійський романтизм. Поети «озерної школи» (В. Вордсворт, С.Т. Колрідж і Р. Сауті (лейкисти). Творчість Дж. Г. Байрона: поезія та «східні поеми» тощо. Творчість П. Б. Шеллі. Всесвіт В. Скотта. Підготувати презентацію творчості одного з митців.	22
<i>Кредит 5. Романтизм у літературі США</i>		
	Тема 8. Американська література доби романтизму (В. Ірвінг, Дж. Ф.Купер, Е. А. По). Е. А. По як теоретик літератури. Пенталогія Дж. Ф. Купера про Шкіряну Панчоку: «Останній з могікан» Жанр новели в літературі романтизму (В.Ірвінг, Е.А.По). Художня спадщина Н.Готорна. Міфосвіт роману Г.Мелвілла «Мобі Дік». Підготувати презентацію творчості одного з митців.	24
<i>Кредит 6. Мистецьке життя України 70-90 рр. XIX ст.</i>		
	Тема 9. Розвиток художньої прози. Творчі пошуки І. Нечуя-Левицького. Майстерність психологічного аналізу в творчості Панаса Мирного. Мала проза Олени Пчілки та Б. Грінченка. Підготувати презентацію творчості одного з митців.	4
	Тема 10. Українська поезія 70-90-х рр. XIX ст.: В. Самійленко, Я. Щоголів та ін. Підготувати презентацію творчості одного з митців. Вивчити напам'ять один із творів збірки І. Франка «Зів'яле листя» (на вибір студента) та проаналізувати його. Підібрати відео - зразки поетичних текстів І. Франка, які звучать в сучасній музичній інтерпретації, створіть мультимедійну презентацію. Переглянути екранізації творів І. Франка («Украдене щастя», «Захар Беркут») та вказати зміни, внесені під час екранізацій щодо текстів конкретних творів.	2
	Тема 11. Корифеї української драматургії: становлення українського професійного театру. Підготувати презентацію: «Театр корифеїв і Миколаївщина». Підібрати відеоролики театральних постановок п'єс І. Карпенка-Карого, створити мультимедійну презентацію.	2
<i>Кредит 7. Літературний процес другої половини XIX ст. у Франції.</i>		
	Тема 12. Особливості французької прози XIX ст. Реалістичний роман Ф. Стендаля, О. де Бальзака, Г. Флобера та новелістика П. Меріме. Підготувати презентацію творчості одного з митців.	22
<i>Кредит 8. Англомовна література періоду реалізму</i>		
	Тема 13. Естетика англійського критичного реалізму, його національні особливості. Вплив чартизму на літературу. Плеяда англійських романістів – Ч. Дікенс, У. Текерей, Ш. Бронте, Е. Гаскел. Підготувати презентацію творчості одного з митців.	10
	Тема 14. Творчий шлях О.Генрі та В. Уйтмена. Роль новел та поезій у формуванні реалістичної літератури США. Творчість М. Твена і її значення в історії американської і світової літератури. Підготувати презентацію творчості одного з митців.	6
	Усього	146

8. Індивідуальні завдання

Підготовка творчо-наукового проекту: презентація життєвої долі / творчого доробку обраного митця із висвітленням проблем літературознавчого характеру. Основне завдання

цього виду діяльності – навчити студентів використовувати професійно профільовані знання для аналізу й інтерпретації художнього та наукового тексту.

9. Методи навчання

Пояснювально-ілюстративні (лекція: лекція-презентація, проблемна лекція, лекція-бесіда, лекція-дискусія, лекція-конференція, відеолекція, лекція із мультимедійним супроводом та ін.), розповідь, пояснення, бесіда, дискусія). Репродуктивний метод (конспектування монографій, методичних посібників, статей у фахових виданнях). Частково-пошуковий метод (проблемні лекції, розв'язання проблемних завдань), метод вправ (проскутування літературних завдань, моделювання навчальних ситуацій, створення конспектів занять із літературознавчих дисциплін та ін.), дослідницький метод (аналіз аспектичних методичних проблем). Інтерактивні імітаційні методи (рольові ігри, ситуативні завдання з використанням ІКТ) та ін.

10. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (контрольна робота). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, індивідуальних робіт, уміння самостійно опрацювати тексти, складання конспекту й опрацювання рекомендованої літератури, підготовки творчо-наукового проєкту, здатності публічно представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (контрольна робота, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу теми.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється «відмінно» за умови, якщо відповідь повна, вичерпна, насичена термінологією з курсу; визначається точністю, послідовністю і логічністю; відповідає мовним нормам. У ході відповіді студент розкриває питання, передбачені для самостійного опрацювання, наводить приклади на підтвердження теоретичного матеріалу.

Студенту виставляється «дуже добре», якщо відповідь повна, вичерпна, насичена термінологією з курсу; визначається точністю, послідовністю і логічністю; відповідає мовним нормам. У ході відповіді студент розкриває питання, передбачені для самостійного опрацювання, наводить приклади на підтвердження теоретичного матеріалу. У ході відповіді наявні незначні мовленнєві огріхи.

Студенту виставляється «добре» тоді, коли він демонструє належні знання, самостійний підхід до інтерпретації літературно-мистецьких текстів; чітко й лаконічно висловлює думки, але припускається певних неточностей у відповідях, не наводить приклади; виконує переважну більшість поставлених завдань (не менш як дві третини).

Студенту виставляється «достатньо», якщо він володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно; має бідну теоретико-літературну базу, використовує окремі приклади на підтвердження висловленого судження.

Студенту виставляється мінімальний «задовільно», коли студент володіє теоретичними знаннями і практичними вміннями аналізу історико-літературних явищ, проте не може виконати поставлені завдання; у розкритті питань немає логічної послідовності.

Кількість балів на завершення семестру повинна складати від 250 до 500 балів (за 5 кредитів), тобто сума балів за виконання всіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти – 5 крд.

I семестр

Поточне оцінювання та самостійна робота								КР	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	50	500/ 100
50	40	90	30	30	30	90	90		

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 3 крд.

II семестр

Поточне оцінювання та самостійна робота						КР	Накопичувальні бали/сума
T9	T10	T11	T12	T13	T14	30	300/ 100
30	30	30	90	50	40		

11. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи, презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

12. Рекомендована література

Базова

1. Грушевський М. Історія української літератури: У 6 т., 9 кн. Т. 1. К.: Либідь, 1993. 392 с.
2. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття: навчальний посібник. Київ, 2007. 400 с.
3. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури XIX ст. Київ, 2007. 518с.
4. Історія української літератури (Перші 10-річчя XIX століття): Підручник / П.П. Хропко, О.Д. Гнідан, П.І. Орлик. та ін. К., 1992. 512 с.
5. Історія української літератури XIX ст.: У 3-х кн. Кн. 1: Навч. посібник / За ред. М.Т. Яценка. К.: Либідь, 1995. 368 с.
6. Історія української літератури XIX ст. (70-90-ті роки): підручник для студ. ВНЗ: у 2 кн. Кн. 1 / за ред. О.Д. Гнідан. Київ : Вища школа, 2002. 575 с.
7. Історія української літератури XIX ст. (70-90-ті роки): підручник для студ. ВНЗ: у 2 кн. Кн. 2 / за ред. О.Д. Гнідан. Київ : Вища школа, 2003. 440 с.
8. Історія української літератури XIX століття: підручник для студ. ВНЗ: у 2 кн. Кн. 1 / за ред. М.Г. Жулинського. Київ : Либідь, 2005. 655 с.
9. Історія української літератури XIX століття: підручник для студ. ВНЗ: у 2 кн. Кн. 2 / за ред. М.Г. Жулинського. Київ : Либідь, 2006. 712 с.
10. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини XIX століття: підручник для студ. ВНЗ / за ред. Галича О.А. Київ : Центр навч. літератури, 2006. 392 с.

11. Ковалів Ю. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XXI століття. У 10-ти томах: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: ВЦ «Академія», 2015. 576 с.
12. Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література XIX ст.: Доба романтизму: підруч. Тернопіль: Навч. книга - Богдан, 2001. 416 с.
13. Ніколенко О. М. Романтизм у поезії. Г. Гейне, Дж. Г. Байрон, А. Міцкевич, Г. Лонгфелло: Посібник для вчителя. Харків: «Ранок», 2003. 176 с.
14. Родіонова І., Мхитарян О., Ситченко А. Корпус навчально-методичних матеріалів до дисциплін літературознавчого циклу: навчально-методичний посібник / за заг. ред. І. Родіонової. Миколаїв, 2020. 355 с.
15. Родіонова І., Романюк Л. Художній дискурс в українській літературі: від Котляревського до Шевченка: навч.-метод. посіб. Миколаїв : Іліон, 2017. 208 с.

Додаткова

1. Барабаш Ю. Тарас Шевченко: імператив України. Історіо- й націоналістична парадигма. Київ: ВД «Києво-Могилянська академія», 2004. 181 с.
2. Богданець-Білокаленко Н. Біографічні нариси Бориса Грінченка як джерело вивчення історії української літератури XIX ст. *Українська мова і література в школах* України. 2018. № 5. С. 38–41.
3. Бондар М. Живопис мелодійного слова: (До 150-річчя Івана Манжури. *Слово і час*. 2001. № 12. С. 16–25.
4. Бунчук Б. Віршування М. Старицького: навч. посібник. Чернівці : Рута, 2004. 48 с.
5. Вертій О. Народні джерела національної самобутності української літератури 70-90-х років XIX століття. Суми : Собор, 2005. 448 с.
6. Вертій О. «Українська ідея» як феномен літератури: народні джерела творчості Павла Грабовського. *Дивослово*. 2003. № 3. С. 15–20.
7. Гаврилюк О. Українська література в контексті розвитку суспільства другої половини XIX століття. *Дивослово*. 2010. № 8. С. 11–15.
8. Генералюк Л. Універсалізм Шевченка: Взаємодія літератури і мистецтва. Київ: Наукова думка, 2008. 544 с.
9. Голобородько Я. Інтелектуал, письменник, науковець: життя й аспекти творчої діяльності Бориса Грінченка. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2005. № 10. С.4–7.
10. Голобородько Я. Духовні імперативи Бориса Грінченка: життєтворчість крізь призматику «херсонського періоду». *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2007. № 17–18. С. 74–79.
11. Городна О. Розвиток драматургії і театру. Український професійний театр. Трупа корифеїв. *Українська мова та література*. 2010. № 38–40. С. 3–8.
12. Гоян Я. Побачити обличчя поета: 170 років тому побачила світ «Руська трійця» – перша українська книжка на західноукраїнських землях. *Слово просвіти*. 2007. №45.
13. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. К., 2003. 632 с.
14. Грабович Г. Шевченко, якого не знаємо. К.: Критика, 2000. 319 с.
15. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX ст.). Тернопіль, 1999. 223 с.
16. Гундорова Т. Невідомий Іван Франко: грані ізмагарду. Київ : Либідь, 2006. 359 с.
17. Гурдуз А. Міфопоетична парадигма в українській та західноєвропейській «прозі про землю» кінця XIX - першої третини XX ст. : моногр. Миколаїв : вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2008. 216 с.
18. Гуць М. Маловідомі сторінки з життєпису Олени Пчілки: (Деякі архівні матеріали, пов'язані з відкриттям пам'ятника Іванові Котляревському в Полтаві 1903 року). *Слово і час*. 2005. № 10. С. 58–66.
19. Дзюба І. Тарас Шевченко. Київ: ВД «Альтернативи», 2005. 704 с.
20. Дрофань Л. Берегиня: [про Олену Пчілку]. Київ : Молодь, 2004. 206 с.
21. Дронь К. Міфологізм у прозі Івана Франка: (імагологічний аспект). Київ : Наукова думка, 2013. 241 с.
22. Єременко О. Трансформація художніх засобів інформаційної компресії в малій прозі

- прозі Б. Грінченка. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2008. № 3. С. 16–18.
23. Єременко О. Українська балада XIX ст.: Історія жанру. Суми, 2004. 216 с.
 24. Жулинський М. Слово і доля: [Українські письменники XIX–XX ст.]: навч. посібник. Київ : А.С.К., 2002. 640 с.
 25. Забужко О. Шевченків міф України: Спроба філософського аналізу. К., 1997. 143 с.
 26. Захарченко А. Українська комедія кінця XIX – початку XX століття: жанрові, тематичні, образні домінанти. *Українська мова і література в школах України: щомісячний науково-методичний та літературно-мистецький журнал*. 2018. № 12. С. 13–20.
 27. Зеров М. Українське письменство. Київ : Основи, 2002. 1301 с.
 28. Камінчук О. Структурно-типологічні параметри поезії Івана Франка: неокласицизм, просвітництво, романтизм. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 7/8. С. 82–100.
 29. Клочек Г. Трактат Івана Франка «Із секретів поетичної творчості» як предтеча української рецептивної поетики. *Слово і час*. 2007. № 4. С. 39–45.
 30. Ковалець Л. «Власним трудом і силою волі...»: штрихи до портрету Євгенії Ярошинської (із першопублікацією мемуарних свідчень). *Слово і час*. 2012. № 2. С. 63–72.
 31. Ковалець Л. Уроки Євгенії Ярошинської. *Дивослово*. 2005. № 11. С. 59–60.
 32. Козар Л. «Лицарі духа». Фольклористична діяльність Бориса Грінченка в оцінці Івана Франка. *Слово і час*. 2006. № 9. С. 10–13.
 33. Левчик Н. Михайло Старицький: багатогранність таланту. *Дивослово*. 2005. № 12. С. 20–26.
 34. Лімборський І. Європейське та українське Просвітництво: незавершений проект? Реінтерпретація канону: спроба компаративного аналізу літературних парадигм. Черкаси, 2006. 364 с.
 35. Лімборський І. Психологія героя романтизму і новела Гофмана «Золотий горнелъ». *Всесвітня література та культура*. 2004. № 7. С.43-45.
 36. Лімборський І.В. На підступах до романтичного типу художнього мислення: преромантизм в європейських літературах. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2004. № 1. С.53-56.
 37. Літвінець М. Адам Міцкевич в одязі українського слова. *Зарубіжна література*. 2002. №41. С.11.
 38. Лозняк М. Роль та місце «Руської трійці» в історії української філософії та формування національно-політичної свідомості. Львів, 2003.
 39. Мальютина Н. Явище жанрової інтерактивності у драматургії І. Карпенка-Карого. *Слово і час*. 2008. № 1. С. 53–60.
 40. Матвіїшин В. Український літературний європеїзм: моногр. Київ: ВЦ «Академія», 2009. 264 с.
 41. Мойсієнко А.К. Слово в аперцепційній системі поетичного тексту : декодування шевченкового вірша / А.К. Мойсієнко. К. : Довіра, 2007. 703 с.
 42. Наливайко Д. Гельдербеський гурток романтиків. *Вікно в світ*. 1999. № 1. С.93-99.
 43. Наливайко Д. Ієнський гурток романтиків. *Вікно в світ*. 1999. № 1. С.115-118.
 44. Наливайко Д. Німецький романтизм. *Вікно в світ*. 1999. № 1. С. 90-93.
 45. Наливайко Д. Типологія українського романтизму на європейському тлі / Українська література в системі літератур Європи і Америки (XIX–XX ст.). К., 1997.
 46. Нахлік Є. Пантелеймон Куліш і «Руська трійця»: До проблеми ідеологічних шукань серед української інтелігенції XIX століття. Львів, 1994. 30 с.
 47. Новиков А. Апостол українського театру: літературний портрет М. Кропивницького. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2005. № 6. С. 12–15.
 48. Новиков А. Марко Кропивницький – фундатор нового українського театру. *Українська мова і література в школі*. 2010. №7. С. 4–7.
 49. Новиков А. Нариси з історії українського театру та драматургії: [М.Кропивницький]. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2006. № 3. С. 36–39.
 50. Новиков А. Образ української жінки-страдниці в п'єсах драматургів «театру

- корифеїв». *Дивослово*. 2004. № 7. С. 55–58.
51. Новиков А. Творчість Михайла Старицького в контексті літературно-мистецького процесу доби. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 4. С.49-54.
 52. Новиков А. Тема духовного здоров'я українського народу в п'єсах драматургів театру «корифеїв». *Українська література в загальноосвітній школі*. 2008. № 1. С. 2–5.
 53. Новиков А. Феномен театру корифеїв у контексті світової культури. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2012. № 10. С. 5–7.
 54. Павличко Д. Український патріотизм Юліуша Словацького. *Сучасність*. 2002. № 10. С.124-137.
 55. Павличко Д. Юліуш Словацький і Україна. *Урок української*. 2001. № 7. С.50-52.
 56. Панченко В. «Великий артист зору»: [І.Нечуй-Левицький]. *Бібліотечка «Дивослова»*. 2005. № 1. С. 2–19.
 57. Панченко В. Любов і боротьба адвоката Рафаловича. Шкільна версія аналізу повісті І. Франка «Перехресні стежки». / Панченко В. Урок літератури. Кіровоград : ДІАУ, 2000. С.215–239.
 58. Письменники України: біобібліогр. довідник / упоряд. В. П. Павловська, Л.Ф. Бубнова, Л.М. Сіренко. Київ : Укр. письменник, 2006. 514 с.
 59. Погребенник В. Іван Нечуй-Левицький. 1838-1918. *Українська мова та література*. 2004. № 21-24. С.17–29.
 60. Погребенник В. Іван Карпенко-Карий (Іван Тобілевич). 1845-1907. *Українська мова та література*. 2004. № 21-24. С.50–61.
 61. Погрібний А. Класики. Не зовсім за підручником. Київ : Школяр, 2000. 136 с.
 62. Пода О. Історичний роман І.С. Нечуя-Левицького «Князь Єремія Вишневецький»: роздуми над рукописом. *Слово і час*. 2004. № 10. С.44–57.
 63. Поліщук Я. Культурницька місія Бориса Грінченка. *Дивослово*. 2007. №7. С.45–47.
 64. Поліщук В. Художня проза Михайла Старицького: Проблематика і особливості поетики романів і повістей письменника: моногр. Черкаси : Брама, 2003. 376 с.
 65. Рада І. Американський романтизм у літературі та живописі: навч. посібник для студ.-філологів і вчителів зарубіжної літ-ри. Миколаїв: МННЦ ОНУ ім. І.Мечникова; Одеса: Тов. Від, 2001. 122 с.
 66. Романюк І. На творчих перехрестях: І. Франко та Ю. Словацький. *Дзвін*. 2000. № 5-6. С.155-158.
 67. Ротач П. З етюдів до біографії Панаса Мирного. *Слово і Час*. 2003. №2. С.76–79.
 68. Ружевич Т.М., Ружевич Я.І. Романтичні герої Фенімора Купера. *Зарубіжна література в школах України*. 2005. № 12. С.52-55.
 69. Ситченко А., Родіонова І., Гурдуз А. Корпус типових навчальних програм літературознавчого циклу: методичний посібник. Миколаїв: Іліон, 2020. 123 с.
 70. Сюдюков І. Зрада і кара: суть історичного конфлікту в трагедії Івана Карпенка-Карого. *Урок української*. 2008. № 1/2. С.56–57.
 71. Тетеріна О. Переклад у концепції національної літератури Івана Франка. *Слово і час*. 2007. № 12. С.15–23.
 72. Тихолоз Б. Психодрама Івана Франка в дзеркалі рефлексійної поезії: студії. Львів, 2005. 180с.
 73. Тихолоз Н. Казкотворчість Івана Франка: (генологічні аспекти). Львів, 2005. 316 с.
 74. Тодчук Н. Роман Івана Франка «Для домашнього огнища»: простір і час. Львів, 2002. 204 с.
 75. Турчин М. Пропаща доля внука: ще одне прочитання образу Чіпки. *Дивослово*. 2004. № 9. С.23–25.
 76. Федоренко Т. Згублене життя: (до компаративного вивчення роману «Повія» Панаса Мирного). *Українська література в загальноосвітній школі*. 2003. № 4. С.34–37.
 77. Фіголь О. Вальтерскоттівська концепція історизму в інтерпретації Михайла Старицького. *Література. Фольклор. Проблеми поетики*: зб. наук. пр. Київ : Акцент, 2007. Вип. 26. С.201–211.
 78. Чижевський Д. Історія української літератури: Від початків до доби реалізму. Реалізм. Київ, 2003.
 79. Швець А. Злочин і катарсис: Кримінальний сюжет і проблеми художнього психоаналізу в прозі Івана Франка. Львів, 2003. 236 с.

80. Штонь Г. Т. Г. Шевченко і І. Я. Франко. Поетичні візії України. Онтологічна спільність та відмінність. *Слово і час*. 2008. № 3. С.12–17.

13. Інформаційні ресурси

1. Давиденко Г. Історія зарубіжної літератури ХІХ – поч. ХХ століття: навч посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 400 с. (8 екз.).
2. Історія української літератури ХІХ ст.: У 2 кн. Кн. 1: Підручник / За ред. акад. М.Г. Жулинського. К.: Либідь, 2005. 656 с. (20 екз.)
3. Історія української літератури ХІХ ст.: У 3-х кн. Кн. 1: Навч. посібник / За ред. М.Т. Яценка. К.: Либідь, 1995. 368 с. (20 екземплярів).
4. Історія української літератури (Перші 10-річчя ХІХ століття): Підручник / П.П. Хропко, О.Д. Гнідан, П.І. Орлик. та ін. К., 1992. 512 с. (20 екз.).
5. Родіонова І., Мхитарян О., Ситченко А. Корпус навчально-методичних матеріалів до дисциплін літературознавчого циклу: навчально-методичний посібник / за заг. ред. І. Родіонової. Миколаїв, 2020. 355 с. (3 екз.).
6. Ситченко А.Л., Родіонова І.Г., Гурдуз А. І. Корпус типових навчальних програм. Ч. 2. Дисципліни літературознавчого циклу: методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. Миколаїв: Іліон, 2019, 123 с.
7. Ситченко А., Родіонова І. Корпус навчально-методичних матеріалів до дисциплін літературознавчого циклу: навчально-методичний посібник /за заг. ред. І. Г. Родіонової. Миколаїв, 2021. 168 с.